

diva

NIEUWS

TOP in de lucht

In eerdere artikelen over TOP (Toegang Op Personen) las u over de lange aanloop naar het definitieve concept van de mediator en een degelijke financiering van de applicatie. Nu is het dan toch zover, TOP is gelanceerd: <http://top.archiefplein.nl>.

Op dit moment zijn vier genealogische databases aangesloten: die van Delft (Digitale Stamboom), de Rijksarchiefdienst (Genlias), Bergen op Zoom (ISIS) en het CBG (On-line catalogus). Deze databases zijn niet allemaal op identieke wijze aangesloten. Ten aanzien van Genlias bijvoorbeeld gedraagt de mediator zich als een willekeurige bezoeker, terwijl van de Delftse database een kopie gemaakt is, die door DIVA beheerd wordt. Voor de genealoog die TOP gebruikt, maakt dat echter geen verschil.

Maar wat vindt die genealoog nu eigenlijk van TOP? Met een paar doorgewinterde stamboomvorsers akkerden wij een middag door over de interface en functionaliteit. Dit leverde een paar verrassende conclusies op.

ZOEK!

Om te beginnen bleek dat deze genealogen geen behoefte hebben aan de mogelijkheid tot verfijnd zoeken. Wat hen betreft mag het zoekscherm bestaan uit één invulvak en één knop, met het opschrift ZOEK! En bij het toespitsen van de zoekvraag denken zij in eerste instantie niet aan periodes, maar aan regio's.

In het verleden is veel gediscussieerd over het beschermen van de onderzoeker tegen onzinnige zoekvragen: hoe voorkom je dat alle Jansens van heel Nederland worden getoond? Uit de gesprekken met ons panel werd echter al snel duidelijk dat men helemaal geen behoefte heeft aan deze bescherming. Natuurlijk wil je graag weten hoeveel Nederlandse Jansens er via TOP gevonden kunnen worden. Dat geeft je namelijk een idee van de omvang (en betrouwbaarheid) van het systeem. Met een auto mag je ook niet harder dan 120, maar je wilt

toch graag even weten hoe hard die echt kan. Dat de archiefinstellingen daar wellicht minder van gecharmeerd zijn, komt bij de gebruiker vooral klantvriendelijk over.

Kaartenbak

Vervolgens vond het genealogenpanel het verwarrend dat niet alle databases dezelfde functionaliteit bieden. Het zoeken levert daarom geen gelijkwaardige resultaten op. Sommige databases leveren ook 'klinkt als'-varianten, terwijl andere dat niet doen. De ene onderzoeker vindt die extra suggesties juist prettig, de ander niet, die stoort zich daar aan. Wat de vormgeving aangaat, stellen de genealogen heel weinig eisen: rust, rust en nog eens rust. Dat is voor hen het belangrijkste. Tenslotte is TOP een veredelde kaartenbak en geen pretsite, zo zijn zij van mening.

Meerwaarde

De komende maanden worden de vormgeving en de navigatie van de site aangepast op basis van de kritiek van gebruikers en vakgenoten. Verder proberen we in dezelfde periode alle beschikbare databases van archiefinstellingen aan te sluiten. Alleen dan heeft TOP een echte meerwaarde te bieden boven het huidige aanbod.

Bovendien wordt TOP geïntegreerd in De Woonomgeving. Wie straks bij de raadpleging van de kadastrale administratie namen tegenkomt die zijn nieuwsgierigheid opwekken, wordt dan in staat gesteld in één klap alle digitaal beschikbare gegevens over deze personen op te roepen.

Tot slot nog een relativerende opmerking, TOP is niet uniek. Er zijn ook particuliere initiatieven die eenzelfde soort diensten bieden. Een mooi voorbeeld is de Surname Navigator van R. Kuijsten (www.rat.de/kuijsten/navigator). Daar is van 36 landen telkens een selectie van relevante links opgenomen en kunt u simultaan websites doorzoeken. Het aantal pageviews van ruim 1,1 miljoen in de laatste twee jaar, is een pleidooi voor het opzetten van dit soort voorzieningen.

Toegang tot historische fotocollecties, van EVA naar EVAMP

In juni 2001 verscheen in dit blad een artikel van René van Horik getiteld: 'EVA is een plaatje'. Van Horik stond hierin uitgebreid stil bij het European Visual Archive-project en de resultaten die dat project hebben opgeleverd. Dit door de Europese Unie gefinancierde initiatief biedt via internet toegang tot ongeveer 20.000 foto's. De foto's komen uit twee grote Europese archieven, namelijk het London Metropolitan Archive en het Stadsarchief Antwerpen. Op de site kan gezocht worden naar de foto's en tevens kunnen bestellingen voor reproducties geplaatst worden.

Na afloop van het project is het beoordeeld door de Europese Unie. De EU was bij de beoordeling van het project zeer positief. Dit succes en de mogelijkheden die EVA heeft zorgden ervoor dat enkele partners (de archieven, de European Commission on Preservation and Access, de Antwerpse organisatie Telepolis en het Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatiediensten NIWI-KNAW) verder wilden met EVA. Enkele weken geleden is dan ook het European Visual Archive Marked Validation Project (EVAMP) van start gegaan. EVAMP moet onderzoeken of EVA commercieel levensvatbaar kan worden.

In dit nieuwe project zal onder andere gekeken worden naar een beter ontsluitingssysteem, naar de mogelijkheden die het beeldmateriaal biedt voor onderzoekers en naar archieven die zich willen aansluiten. Ook dit project wordt gefinancierd door de EU. Het adres van de website is: www.eva-eu.org. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Douwe Zeldenrust (douwe.zeldenrust@niwi.knaw.nl) of met René van Horik (rene.van.horik@niwi.knaw.nl).